

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Geppa 17/III.

Izdaja: konsorcij Malega lista

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

Stava: štetilka 20 stotink.
«Mali List» — C. C. Post
Licejstva
Dr. Puntar
Odg. urednik
JUGOSLAVIJA

Male novice

Mali koledar.

Petek, 23. maja: Deziderij. — Sobota, 24. maja: Marija Pomočnica kristjanov. — Nedelja, 25. maja: Urban. — Ponedeljek, 26. maja: Filip Neri. — Torek, 27. maja: Marija Magdalena Pačička. — Sreda, 28. maja: German. — Četrtek, 29. maja: Vnebohod, zapov. praznik.

Pozor, volilci!

Prva dolžnost vsakega volilca je pregledati volilni imenik. Po veljavnih zakonih se imenik vsako leto enkrat izpopolni, oziroma popravi. Do 30. maja imate priliko stopiti na županstvo, zahtevati, da se vam imenik pokaže in pogledati; če ste v njem pravilno vpisani. Ako so vas izpustili ali vaše ime in naslov pokvarili, imate pravico da reklamirate. Pravica za reklamacijo teče do 15. decembra, pravica za vpogled pa le do 30. maja. Pobriganje se pravočasno posebno taki, ki ste bili pri zadnjih volitvah napačno vpisani ali celo izpuščeni. Kdor ni v imeniku vpisan, tisto leto nima pravice do glasovanja. Pazite posebno tam, kjer so imenike delali vaši nasprotniki.

Ljudstvo zahteva avtonomijo tudi na Nemskem.

Hanoveranci so sklenili, da bodo 18. t. m. odločili s plebiscitom, ali naj njihovo ozemlje še pripada k Prusiji ali pa se naj od Prusije odcepi in postane samostojna zvezna država z imenom Dolenja Saska. Te vrste plebiscita dovoljuje weimarska ustava, ki daje vsem zveznim državam pravico, da smejo svobodno odločiti o tem, ali hočejo ostati skupaj, ali se hočejo pridružiti drugim zveznim državam, ali pa se hočejo proglasiti za samostojne zvezne države.

Centralistična propaganda pri nas.

Naše ljudstvo na Primorskem je skozi in skozi za avtonomijo. Pet let smo se borili za avtonomijo iz gospodarskih in narodnih vzrokov. In še se bomo. Naše ljudstvo je odločno proti centralizmu, proti absolutizmu. Zato bo vsak poskus propagande za centralizem zavrnilo. Iz Ljubljane so začeli zadnje čase širiti k nam to kugo v posodi «Narodnega dnevnika». To je najbolj mizeren dnevnik v Ljubljani. Tam ga dobro poznajo: Ni čudo, ako prodajajo druge liste v 10—15.000. izvodih, tega pa gre le — po 800 izvodov. Ker ne gre tam, pa pojdemo na Primorsko. Minule dni so ga prejel skoro vsi gospodarji Vipavske doline. Enako ga bodo poslali tudi po Krasu, po Istri, po Notranjskem, po Goriškem. Goriško ljudstvo, ki noče absolutizmov ne centralizmov, mu je odgovorilo s tem, da je napisalo že na prvi dobljeni list «ne sprejemem» in ga je vrnilo po pošti.

Z Vipavskega

so nas opozorili, naj pazimo, ali ni mogoče «Narodni dnevnik» v zvezi z «Edinostjo». Mi bomo to stvar zasledovali in nato poročali.

Velika vas.

je New York v Ameriki. Računijo, da bo leta 1930 štel že nad 10 milijonov ljudi, leta 1950 pa kar 17 milijonov.

Križev teden.

Prvi je vpeljal tridnevne procesije pred praznikom Vnebohoda sveti škof Mamerč v mestu Vienne na Francoskem. To navado je potem vesoljna Cerkev prevzela in potrdila.

Denar ni gotova sreča

SKRBI IN KRIZI ČLOVEKA, KI JE ZADEL 10 MILIJONOV JUGOSLOVANSKIH KRON.

Malokdo bi si mislil, da more imeti človek se skrbi, ko pride do tako ogromnega bogastva. Pa je vendar tako. Orožniški stražmojster Kolar iz Velikega bora pri Horazdovicah, ki je zadel 11 milijonov kron jugosl. denarja, je prejel po zakonitih odbitkih 7.500.000 kron. Stražmojster, sin siromašnega železniskega delavca, je dobil čez 200 ponudb raznih delniških družb za investiranje glavnice, 60 ponudb za nakup veleposestev in milnov in več kot 30 ponudb raznih hranilnic, ki so mu poveličevale sigurnost kapitala, ki je pri njih naložen. Stražmojster, ki je takoj stopil iz slabo plačane državne službe, ne ve, kaj bi z denarjem in njegovo ugodno investiranje mu dela dosti skrbi. Skrbi mu dela tudi iskanje službe v privatnih podjetjih, zakaj vsak obrtnik se boji vzeti ga v službo, ko

zve za njegovo bogastvo ali pa zahteva od njega, da investira milijone v njegovem podjetju. Poleg nesterilne korespondence dobredelnih društev, ki prosijo podpore, se je razvilo tudi živahno dopisovanje med njim in banko, ki zahteva za posredovanje izplačila 300.000 naših kron, kar je vsekako brezvestno oderuštvo. Korespondenca je tako narasla, da je ne bo mogla ena pisarniška moč zmagovati. K vsemu temu so se pridružile še rodbinske skrbi. Kolar se je nedavno tega oženil z Mažarko, ki je na njegovo povabilo, naj gre iz Podkarpatske Rusije z njim na Češko, odgovorila, da gre samo pod tem pogojem, če prepíše na njo polovico premoženja, drugače ostane na dosedanjem mestu. Zdaj sta si prišla zakonska tako navskriž, da se misli žena od njega sodnijsko ločiti. Tako se novemu večkratnemu milijonarju množe skrbi od dne do dne, da poleg vsega ogromnega bogastva njegov položaj ni vreden zavidanja.

Šolskemu konsorciju v Trstu.

Sporočamo, da so trije gg. učitelji, ki delajo krivično politiko proti nam, dočim so vsi drugi — bodisi kot pristajaši, bodisi kot nasprotniki — povsem lojalni. Vprašamo, kaj bo konsorcij ukrenil. Če to vprašanje ne zadostuje, se bomo danes osem dni bolj jasno izrazili.

Prorokovanje se je izpolnilo.

Odkar sta sklenila Mussolini in Pašič posojilo, se zveza med obema vladama trdno krepila. 7. maja je dospelo iz Belgrada poročilo, da dobi Belgrad posojilo v Italiji. Posojilo 500 milijonov lir se bo vrnilo tekom 7 let s 7% obresti. Konsorcij, ki bo poskrbel za posojilo, sestoji iz zavoda «Banca Commerciale Italiana» in Jadranske banke v Trstu. Ta dva zavoda bosta torej pri posojilu zaslužila. Je imela prav, ko je ob reškem sporazumu «Edinost» pisala, da se bo po sporazumu boljše godilo... Zares se godi dobro le njeni žlahti pri Jadranski banki, kako se godi narodu, pa čuti ljudstvo. Počasi se odpirajo oči tudi tistim, katerim jih je znala «Edinost» s 30 letnim pisanjem lepo zapreti.

Kdo je imel prav?

Ko so sklenili kupčijo zaradi Reke, so pisali slovenski listi kapitalističnih tržaških gospodov, da bo to pomenilo napredek v naših narodnih pravicah. Mi smo dejali, da bo ravno narobe: odslej bo za nas slabše. In dokazali smo. Podpredsednik «Edinosti», odvetnik Vratovič je nato objavil v «Edinosti» in v «Istrski Riječi» nekak protest, da oviramo prijateljski razvoj med državami. Revez je spadal med tiste, ki so mislili, da bomo dobili vse slovenske šole že zato, ker sta sklenila Mussolini in Pašič ono kupčijo. Kaj se je zgodilo potem? Še zadnje drobtinice, ki smo jih imeli, so nam vzeli. Kdo je torej imel prav? Kdo je povedal resnico?

Morska kača.

V dumajskem muzeju se vidi neke posebne vrste riba, ki je dolga malone 6 metrov. Našli so jo pred 30 leti pri Novi Zelandiji. Te vrste žival se redko vidi, ker živi samo v morskih globočinah, le mrtvo ali napol mrtvo prinese voda na vrh. Ta riba je najbrž podlaga za mornarske pravljice o morski kači.

Pozdravi od naših bersaljerjev.

Pozdrave «Malemu listu» in po njem vsem dragim pošiljajo iz Desenzana pri Bresciji:

Anton Briščak iz Brišče, Mozetič Stanislav iz Bičlj, Leban Leopold iz Črnič, Račan Martin iz Rezanci, Klarič Fran iz Racnišča, Hrvat Fran iz Kuleževa, Sepič Jožef iz Škrajni, Višnjavec Ivan z Vrdele, Bolčina Alojz z Vrhpolja, Hrvat Peter iz Škrinjarijev, Tomšič Anton iz Kosez, Petrovin Marko in Sv. Donata, Nanut Bogomir iz Štandreža, Stekar Karel iz Števerjana.

«Mali list» jim vrača tople pozdrave in kliče iz daljne domačije: «Bog živi, fantje!»

Odhod oo. kapucinov iz Sv. Križa.

Za goriskimi kapucini so se morali sedaj umakniti z domače zemlje tudi kapucini svetokriškega samostana in prepustiti svoje mesto italijanskim redovnikom. Zavedajo se, da je vse premično samostansko premoženje izšlo iz rok in trudov domačega prebivalstva, so oo. kapucini minoli terek pred svojim odhodom na stečaj odprli vrata samostanske kleti in razdelili med ljudstvo vino in zaloge jstvin. Istotako so odprli vrt in podarili cvetlice domačemu prebivalstvu. Enako se je zgodilo z ostalimi premičninami. Nato so se oo. kapucini poslovili in z avtomobilom odpeljali proti Postojni. Lahko si je misliti, kakšno bo razmerje med samostanom, ki ga zasedajo italijanski bratri, in domačim ljudstvom poslej.

Slovenska služba božja.

V vatikanski tiskarni v Rimu se tiska slovenski obrednik. Doslej so rabili na Slovenskem le latinske molitve (razen pri blagoslovu), jeseni začnejo že s slovenskimi. Mesto latinščine bo donela po cerkvah slovenščina, prav kakor pred 1000 leti, ko je sv. Metod širil to krščanstvo. Častitljivi župnik Ivan Vrhovnik v Ljubljani je pisal leta 1909. nekemu našemu sotrudniku: «Ne obupajte! Zopet se bo širil jezik slovenskih blagovestnikov po naših božjih hramovih. Vi boste doživeli ta čas».

Čudne stave.

V Rimu se je vršila stava, kdo preho-di kilometer ceste s kvintalskim žakljem na rami. Zmagal je neki Anton Ivanov.

MIHEC: „Od ust do ust vprašanje roma: Kdo kriv je znanega poloma.“
JAKEC: „Z dežele v mesto, iz mesta v vas protesta našega se širi glas.“

300.000 mož na meji.

Borba za besarabsko vprašanje je vsak dan bolj v ospredju evropske politike. Rumuni pravijo: «Besarabija je naša. Ljudstvo želi nas, ne pa Rusov». Rusi pa pravijo: «Nimamo nič zoper to, želimo pa, naj besarabsko ljudstvo po glasovanju odloči, kam hoče pripadati». Rumuni pa nato: «Ne, tega ni mogoče dopustiti». Zato vlada velika napetost. 300.000 mož Rdeče armade stoji na meji. Na Dunaju so zelo razburjeni, ker se boje posledic morebitnega spopada. Trdijo namreč, da je Francoska tako pridobila zase malo antanta, da bi v slučaju rumunsko-ruskega spora šla vsa antanta — tudi Jugoslavija — proti Rusiji.

Nacionalizem ali bratstvo narodov.

Dva sveta sta že pol stoletja v borbi. Eni hočejo zmago nacionalizma, kar pomeni v praksi zmago močnejšega nad šibkejšim. To si želijo velika industrija, veletrgovina, veleagrarci, splošno ves kapitalistično misleči svet in njegovi narodni podrepniki. Drugi pa pravijo: proč z nacionalizmom! Enakost vladaj med narodi, enakopravnost. Pri vseh volitvah si stojita ta dva sveta nasproti. Na Angleškem se je to pokazalo. Delavska vlada je proti nacionalizmu. V veliki Rusiji je zmagala enakopravnost med narodi proti nacionalizmu. Pri nemških volitvah so silno napredovali nacionalisti (od 65 na 99 poslancev), še bolj pa komunisti (od 16 na 61), ki so tudi za enakopravnost. Isti boj se je bil pri volitvah na Francoskem: ena struja bo za nacionalizem, za tlačenje Nemcev, druga stranka za spravo z Nemci. V Jugoslaviji se bodo vršile volitve v istem znamenju: Koroščeva ljudska stranka, Hrvatska kmečka stranka in Davidovičeva struja za enakopravnost narodov. Pašič pa za nacionalizem.

Političen atentat.

Na zbornega poveljnika v Neaplju generala Albricija so v bližini Fornije izvršili atentat. Več neznancev je streljalo iz revolverjev na avtomobil, v katerem se je general peljal k vojaški paradi v Gaeto. Vendar ni bil nikdo zadet, le šipe avtomobila so šle na kosce. Orožniki so prijeli tri delavce, ki so se tačas nahajali v bližini. Vse kaže, da strelji niso bili namenjeni generalu, ampak nekaterim vodilnim fašistom, ki so se imeli peljati po isti cesti.

Nova ladja.

V sredo 21. t. m. ob 11. uri so v lojdovem arzenalu spustili v morje novo ladjo družbe «Libera Triestina». K slavnosti je prišel Mussolinijev brat Arnaldo in Mussolinijeva hči Edda, ki je bila za botro. Tudi ladja nosi njeno ime.

NAŠE MNENJE.

Zadeva Kmetijske zadruge se tiče 5000 kmečkih družin, to je 25.000 oseb. Gre zato, ali naj se navali breme na ramena kmetov ali na Narodno-obrambni sklad. Kmetje bi zelo trpeli, ponekod bi pel tudi boben ako pa damo iz sklada, tega ne bo nihče občutil. Zato stavimo predlog: gospodje naj ne silijo kmetov, da plačajo 72 lir, ampak naj mirno sežejo v narodno-obrambni sklad ter naj odplačajo zahtevano svoto. Z enim mahom se bo ljudstvo oddahnilo.

Odpri pismo.

Podpisani sem čul iz ust udeležencev, da so župani in člani Kmetijske zadruge prosili dr. Wilfana, naj bi pomagal poskrbeti za podporo zadrugi. «Dejal je, da je to že lani storil ter dal 150.000 lir». To so pisale «Novice». Slovesno izjavljam, da v odboru nihče o tem ničesar ne ve. Kaj je torej na tem? Ali je Wilfan dal ali ni dal. Ako je dal, kje so tisti denarji? Kdo jih je shranil? Ven, na dan z resnico! Ako jih ni dal, kaj se to pravi? Nadalje je rekel dr. Wilfan, da ne da nič več. Počasi, gospod doktor! Mi ne prosimo nič od vaših zasebnih novcev! Mi smo vaši volivci. Vi ste naš poslanec. Ako imate zbran Narodni sklad, ki smo ga vsi radevolje množili, vi niste njegov gospodar, ampak ste njega upravitelj. Zadeva Kmetijske zadrug je najvažnejša, ta ima prednost pred vsemi drugimi zadevami. Ako pa hočete zares absolutist biti, morali bi to povedati pred volitvami! Zelimo pojasnila, pa brez dohtarških zavijanj.

Franc Kavčič

«Milo prosimo odpusčenja».

Rimski poslanik Orano je hotel v jugoslovanski Šibenik, da bi ondi v laškem jeziku predaval o pisatelju Tommaso-tu. Dalmatinski Hrvatje so čakali na obrežju parnika in so poslanca sramotili. Tudi kamenje so metali. Belgrajska vlada je takoj uvedla preiskavo. Aretirala je krivce. Obsodila jih je. Zaprti so. Okrajni glavar v Šibeniku se je šel opravičiti h konzulu v Šibenik. Belgrajska vlada je nato še posebe prosila v Rimu za oprostjenje. Rimska vlada je odpustila.

Dvojna mera.

Lepo je, da se je Mussolini zavzel za svojega državljana, ki je bil v tujni razžaljen. Lepo je to. Zakaj pa se ne zavzame za tisoče in tisoče državljanov, ki so bili ob volitvah 6. aprila razžaljeni, pretepeni, ranjeni?

Moltke in komunisti.

Nemški general Moltke, ki je zmagal Francoze pred 50 leti, je imel velik spomenik v mestu Halle. Leta 1923. so komunisti spomenik pokvarili. Načelnik pa so ga zopet popravili in zelo slovesno odkrili. Iz mesteca Bühlberg so se vnovič podali komunisti na pohod v Halle, da porazgrajajo proti nacionalistom. Policija jih je zadržala s silo. V spopadu je bilo ubitih 10 komunistov in en redar, 5 redarjev pa težko ranjenih.

Slavček ve, zakaj tak milo poje.

Glasom tarife dobi «Edinost» za reklamo, ki jo dela za Jadransko banko, 320 lir na dan, to je 96.000 lir na leto.

Rimski parlament

se otvori 25. majnika. Ob 10 in pol predpoldne se bo vršila razstava poslancev. Na galerijah zbornice bo prostora za okrog 1000 oseb, da si bodo mogle ogledati zverinjak s 535 člani. Dne 27. majnika bo prva predstava.

Trzasko številke za leto 1923.

V zadnjih 3 mesecih se je rodilo 1180 otrok, od katerih je bilo 968 zakonskih, 212 nezakonskih. «Il Piccolo» pravi: «Vsaki peti je nezakonski. Odkod te žalostne razmere? Prevelika prostost deklic, ki se preveč svobodno gibljejo, zlasti v večernih urah na pleših; dalje pomanjkanje prostornih stanovanj. V stanovanjih biva večasi po več družin skupno. Dejstvo je, da je precej mater pod 15. letom».

Nauki slovenske politike.

Da je toliko navdušenih narodnjakov preskočilo za časa volilne borbe v nasprotni tabor, daje slovenski politiki zelo važen nauk, in sicer ta, da se ne smemo v našem boju prav nič zanašati na tako zvano narodnjaštvo. Če vidiš človeka, ki vpije na ves glas, da je neizprosni narodnjak in da je pripravljen žrtvovati za mili slovenski narod vse, kar ima, mu radi tega ne smeš še prav nič zaupati.

Zanašati se smeš samo na značaj in ne na besede.

Ako vidiš na primer človeka, ki neusmiljeno izkorišča in slepari svoje sosedo, ki je za denar že naredil v svojem življenju nešteto lumparij, bodi oprezen. In ko sreča človeka, ki prodaja čast svoje žene in srečo svojih otrok, bodi previden in naj kriči kolikor hoče, da je narodnjak.

Vseh koristolovcev, vseh izkoriščevalcev, materialistov, sleparjev in brezvestnežev se varujmo ne le v privatnem življenju, ampak tudi v politiki in tudi če se še tako bahajo s svojim narodnjakarstvom.

Zakaj moramo biti previdni?

Zato, ker je stara resnica, da postane političen breznačajnejš najlažje tisti, ki je breznačajen že v zasebnem življenju.

Nova taktika kapitalistov

Nadaljujem svojo razpravo. Zadnjič sem popisal nasprotovanje in borbo domačih kapitalistov in domačih oderuhov proti zadrugam, ki jih je jel ustanavljati največji slovenski mož, dr. Janez Krek. Oderuhi in njih mestni zavezniki, ki so bili advokati, so vodili odkrit boj proti zadrugam. Pozivali so na pomoč vlado, pa tudi nasilnosti so se posluževali.

Skusnja jih je izučila.

Misel skupnosti, ideja združništva je zmagovala. Oderuhi in njihovi mestni zavezniki so brijtni ljudje. Kmalu so spoznali, da ta boj ne rodi nič dobrega za nje. Zato so zavrgli staro orožje. Izbrali so si novo taktiko, taktiko mahinacije. Te taktike se držijo tudi danes. Ta taktika je silno rafinirana. Zato je potrebno, da jo spoznajo kmetje in delavci.

Prvo orožje.

Ako se izkaže potreba po zadrugi, ako so zato dani vsi trije pogoji: strokovna sposobnost za vodstvo, vestnost načelstva ter poslovdje in pripravljenost ljudstva, bo navzlic temu nasprotnik ugovarjal. Najprej skuša pri oblastvu. Tam črni nositelje združne misli. Tako so ponekod uspeli, da so zadrževali ustanovitve posojilnice leta in leta. Potem širijo krive, lažnjive vesti; največkrat ne direktno, ne osebno, ampak po podkupljivi osebi, ki za dogovorjeno ceno služi kot trobilo in širi neresnične vesti. Ako se mu ta taktika posreči, je zmagal.

Drugo orožje.

Ako se prepriča, da s prvim orožjem ne zmaga, tedaj seže po drugem. Tedaj začne osebno agitirati za zadrugo. Rečimo, da je nasprotnik trgovec. On se vpiše v zadrugo in ko pride do občnega zbora, skuša priti do veljave: ali pride v odbor ali prevzame on poslovodstvo ali pa skuša spraviti v odbor svoje podkupljence.

Delo se prične.

Načelo nasprotnika je: «Uničiti zadrugo». Ruje in ruje. Kako? Nadaljujmo gorenji primer: Ako je on načelnik, tedaj gleda, da dobi poslovanje v svoje roke. On nakupuje na debelo. Ako se mu kupčija posreči, vpiše to na račun svoje zasebne trgovine. Ako se mu ponesreči, tedaj gre kupčija na račun zadruga. Da mahiniranje zakri-

Kdor je radi denarja in koristolovstva goljufal že na desno in levo, sleparil občino, sleparil sosede, o tem ne veš nikoli, ali ne pojde v svojih sleparijah tako daleč, da oslepari končno še narod. Ena nezvestoba privabi drugo, odpadništvo in neznačajnost v privatnem življenju rodi neznačajnost in odpadništvo v javnosti. Narodno odpadništvo je le končni zaključek in krona neznačajnosti v zasebnem življenju.

Narodno odpadništvo se ni izvršilo čez noč, ampak se je pripravljalo polagoma in neopazno v notranjosti breznačajnega človeka, dozorevalo je v njem tedaj, ko je še govoril navdušeno o milem slovenskem narodu.

Resnična in prava narodna politika ne sme torej iti za tem, da vpije ljudstvo ob vsaki priliki: «Živio Slovenci!», ampak mora ljudstvo vzgajati, da postane pošteno in značajno. Edino ljudstvo, ki je v svojem družinskem in sploh zasebnem življenju skozi in skozi pošteno, bo tudi narodno pošteno in zanesljivo.

Krščanska vzgoja ljudstva je najtrdnjša opora nele družinskega, ampak tudi narodnega življenja primorskih Slovencev.

Kdor misli, da bo rešil Slovence le z narodnim besedičenjem, ta izpodkopa nevede odporno moč lastnega naroda.

«Goriška Straža»

Goriško pismo

Videmsko-goriška žlahta.

Iz Gorice smo prejeli pisemce, ki pravi: Pisenti je bil prefekt. Njegovo rokomavhanje proti Slovincem, zlasti pa njegov odlok glede na dvojezičnost časnikov, ga je strmoglavilo. Ata Mussolini so mu rekli: ljubi Pisenti, tvoj čas je prešel. In rimski ata so Pisentija odstavili. Pisenti pa je postal tačas deželni fašistovski tajnik, to je kolo-vodja vsega fašizma v deželi. Ko je bil 6. aprila Pisenti imenovan za poslanca, je dobil od očeta Mussolinija, da mora pustiti tajniško mesto. Ni več prefekt, ni več tajnik, a vendar se zdi, da on vodi videmsko prefekturo. Stari Nencetti, ki je bil le po imenu prefekt, izgleda kakor velikonočna živeca. Nima nobene volje. Nencetti je podoben klavirski tipki. Pisenti tolče po njej. Pisenti gode, Nencetti pleše. To torej ni v redu.

Kaj se ni v redu?

Ko je postal Pisenti prefekt, si je ustvaril mnoge zveze. Potrdil je bandlja, peternella. Potrdil je v fašistovski veri lulika, potrdil je eks-vahtmajstra cigoja v Rihembergu. Ustvaril pa je v Gorici podprefekta Nicolottija. Navada pa je na svetu, da če minister brene prefekta, odletijo tudi njegove kreature. Pisenti je šel, Nicolotti pa je ostal. Uboga videmska živeca ga ni zvala odstaviti.

Nicolotti je imel ohcet.

Pisenti je rekel Nicolottiju: «Dragi moj! Ti si fejš fant. Ti se imenitno držiš, zlasti si mi zvest v boju proti Mussoliniju. Ker si mi všeč, ti dam svojo sestro za življenjsko družico». In res so dobili najboljši goriški peki imenitna naročila. Minuli teden je postal Nicolotti mož in Pisentijeva sestra bo njegova žena.

Gorica in Solkan.

Videmci so se vrgli na naše mesto. Vzeli so ji vse. Gorica naj postane vas, podobna Solkanu. To vedo Goričani, to čutijo goriški meščani na lastnem žepu. Vedo pa tudi, da je Nicolotti zvest pristaš Videmcev, ki hočejo uničiti naše nesrečno mesto.

Nicolotti se trese od jeze.

«La Voce di Gorizia» je objavila uvodnik proti Nicolottiju. Ko mu ga je prinesel dobri sluga v branje in je podprefekt zagledal naslov, je obledel. Ko je videl, da ga napadajo že v prvih vrsticah, je zardel. Ko je končal brati, je začel kar divjati. List je raztrgal in tudi pisma, ki so mu prišla pod roke, paral.

Splošno mnenje je, da pojde Nicolotti na dopust, ki se spremeni v premeščanje.

Nicolotti, mars, marsiren: mars!

Pisenti je bil na občnem zboru v Vidmu poražen. Njegov kandidat za vodstvo furlanskega fašizma je propadel, zmagal je Caprara s svojo strujo. Ta udarec bo imel za posledico, da bo tudi Nicolotti odšel. Saj je prav! Vsi goriški listi ga napadajo; kako naj tak mož ostane na svojem mestu?

Predilnica v Podgori.

Predilnica v Podgori bo postala veliko podjetje, ki bo zaposlovalo, ko bo dokončano, krog 5000 delovnih moči. V podjetju bo stalo 2600 avtomatičnih statev. Podjetje bo imelo oddelek za prejo, tkalnico, barvilnico in mehanično delavnico. Lastnik podjetja je tržaska tvrdka Brunner. Pri vseh delih so z malimi izjemami zaposleni domačini.

Pozor svilorejci! Letos 15. junija se obnovi v Gorici trg za sviloprejkje. Vršil se bo na trgu Sv. Antona. Opozarjamo na ta trg vse kmetovalce, ki se bavijo z gojenjem sviloprejk in jim svetujemo, da se ze sedaj nanj pripravljajo.

Česnje in jagode. Na trzaskem trgu je ze dobili veliko česenj. Cena je od 1.60 do 2.40 za kg. Vrtno jagode se prodajajo po 4 lir kg.

je, zapiše tu pa tam tudi kak velik dobiček zadruga.

Posledice.

Nasprotnik dela z zadrugo kakor mačka z mišjo. Lahko jo pusti živeti, lahko jo umori. On je brihten; zato preudari položaj v okolici in nato sklepe, kar mu kaže. Ako mu kaže, da zadruga živi, jo pusti živetariti, da nima ne zgube ne dobička. Ako mu kaže, da jo ubije, se to lahko zgodi, kakor sem že zgoraj pojasnil.

Naš zaključek.

Ustanavljajmo zadruge, če so dani pogoji, ki sem jih že omenil. Pri tem pa je treba paziti, da se nasprotnik iztisne. Ako si tega ne upate ali ne morete, bo jo! Nasprotnik pa je vsak kapitalist, pa tudi vsak, ki zagovarja kapitalistične organizacije in podpira in zagovarja njihove časopise. Nasprotniki se delijo v dve vrsti: prvi so prefri-gani, ki dobro vedo, zakaj gre; drugi pa so zapeljani, so backi - (Virg. Šček).

DELAVSKI VESTNIK.

Brezposelnost in inozemsko delavstvo v Jugoslaviji. V tekočem letu je doseglo število brezposelnih v Jugoslaviji približno 200.000 oseb. V primeri s številom celokupnega prebivalstva presega brezposelnost v Jugoslaviji ono v drugih državah. Merodajni krogi se za ta pojav dolgo niso zmenili. Ko so pa tekom letošnje zime zahteve brezposelnih po središjih postale glasnejše in nestrpnjše, so se vladni krogi končno zganili. Izmed sklepov delavskih zbornic, kako odpomoči brezposelnosti, so si izbrali enega, ki ima za vlad: to dobro stran, da je ne stane drugega nego nekoliko črnila in papirja, to je sklep proti zaposlovanju inozemskega delavstva. Vsekakor boljše nekaj nego nič! Pred 14 dnevi je torej ministrstvo za trgovino in industrijo izdalo razpis, s katerim je pozvalo vsa podjetja, da nemudoma odpuste vse tiste inozemske delavce — bodisi duševne bodisi fizične — ki jih je mogoče nadomestiti z domačimi ljudmi. Za podjetja, ki bi se temu nalogu ne hotela pokoriti, je ministrstvo določilo strožja sredstva. Glasom poročil, ki so doslej došla od trgovinsko-obrtnih zbornic, je uspeh tega razpisa v Vojvodini in Bosni-Hercegovini, kjer je bilo posebno mnogo tujih delavni moči, dokajšen. Od drugod ministrstvo se nima poročil.

GOSPODARSTVO

Zadeva Kmetijske zadruga

«Novice» z dne 15. maja t. l. so prinesle dve strani obsegajočo razpravo o Kmetijski zadrugi. Razprava je sicer dolga, a večinoma tako zavita, da ni mogoče spoznati, kaj hočejo povedati. Spozna se le toliko, da hočejo prenesti vso zadevo na politično polje in osumiti vsaj nekoliko podpisane, ker ne trobi z «Novičarji» v en rog. Za danes hočem dati «Novicam» in pa g. Franu Venturiniju malo odgovora.

1. Novice so me prekrstile v «Antona», imenujem se pa v resnici Jože. Krstni list je v Kamnjah na Vipavskem.

2. «Novice» mi štejejo v greh — mogoče v zločin — da sem ustanovil «Mali list», dočim si jaz to štejem v čast in ponos. Edino tako smo prišli v Trstu do glasila, ki pove odkrito vso resnico in ki ni odvisno od nobene klike, edino od našega delovnega ljudstva.

3. «Novice» očitajo — seveda sem jaz mišljen — «malolistarsko velikopoteznost», češ, da sem ustanovljajl kdo ve koliko podružnic. Resnica pa je, da se je ustanovila v dobi mojega službovanja pri zadrugi reči ena podružnica (v Materiji), ki je bila v pripravi že pred mojim prihodom.

Ko sem se uživel v Kmetijsko zadrugo in sem videl, da tak način organizacije ne gre, sem predlagal, da se druga predrugači po načinu Kmetijske družbe v Ljubljani, ki prav dobro uspeva. To bi torej bila «malolistarska velikopoteznost».

4. «Novice» pišejo, da je bila zadruga po mojem prihodu — dne 1. oktobra 1921. — «pod malolistarskim vplivom». Ta trditve je po mojem mnenju prehudu, ker ni bilo ne v odboru ne v nadzorstvu nobenega «malolistarja», pač pa je bil v nadzorništvo predsednik še pred mojim prihodom dr. Slavik ki pa — v klicu mi je znano — ni «Malolistar», in poleg njega je bil še g. Fran Venturini in drugi gospodje, od katerih ni nihče na «Mali list» niti naročen. Ako bi se vsi ti gospodje, dali vplivati od enega «malolistarskega» uradnika, tedaj bi to pomenilo za vse gospode strahovito ubožno spričevalo.

5. «Novice» pravijo, da je bilo mnogoštevilno uradništvo izvrstno plačano. Za uradništvo so res šle ogromne svote denarja in popolnoma izključeno je, da bi ena zadruga s toliko upravnimi stroški uspevala. Glede svoje osebe bi pa vendar hotel povedati to, da sva si z g. ravnateljem Boloničem sama znižala plače, samo da bi bilo pripravljeno ostalo uradništvo, sprejeti dragevolje znižanje plač. Imel sem 1000 lir mesečne plače, s katero sem večinoma kril tudi vse potne stroške, katerih pa nisem imel ravno malo. Vršil sem svojo službo večkrat od 6. ure zjutraj do 7. ure zvečer z enournim odmorom opoldne. In vršil sem vsako delo.

V razpravi v «Novicah» je tudi neka «Zanimiva izjava» g. Venturinija, ki je v toliko zanimiva, da ne pove ničesar, razen par ogabnih napadov na mojo osebo, na katere naj sledi malo odgovora:

1. G. Venturini pravi, da je pristopil v zadrugo «pod pritiskom g. Ščeka in inženirja Rustje». G. Šček bo povedal sam, kako je «pritiskal», za svojo osebo vem le to, da sem šel z g. Čok-om Stanko-tom iz Lonjera k g. Venturiniju ter ga prosil, naj sprejme mesto v odboru ali nadzorništvo Kmetijske zadruga, na kar se je g. Venturini prosto odzval. Na poznejšem občnem zboru, kjer je g. dr. Edvard Slavik prečital bilanco in revizijsko poro-

čilo, je g. Venturini tudi sprejel mesto nadzornika. Torej sem jaz prosil g. Venturinija in ne nanj pritiskal, pod čemur mi razumemo, da bi mu moral groziti ali pa vsaj večkrat ga nadlegovati.

Povem pa javno tole, da ne bi bil g. Venturinija niti prosil, ako bi vedel, da bo svojo nalogo kot nadzornik tako vršil, kot jo je, ker je sploh ni vršil. Priti enkrat k seji je bore malo.

2. G. Venturini pravi, da sem člane slepil, jim risal ugodno stanje itd. To je navadna laž g. Venturinija, ki je bil nadzornik Kmetijske zadruga. Jaz nisem bilanc ne sestavljal ne podpisaval in ne poročal o njih. Jaz sem navduševal za združno misel, a risal vedno tudi težkoče.

3. G. Venturini pravi: «Vprašam g. Rustjo: Zakaj niste ljudem poprej pojasnili ves položaj? Zakaj ste ravno Vi vedno vso stvar olepšavali in ljudi vodili za nos? Vaša dolžnost je bila, ljudi opozoriti tudi preko odbora in nadzorstva in ljudje bi vam bili danes zelo hvaležni.» Vi g. Venturini ste smešen gospod, ker bi že lahko vedeli, da uradnik mora ubogati odbor in nadzorništvo, v katerem ste sedeli Vi (sam sebe naj torej Venturini dolži! Op. ured.) in g. dr. Edvard Slavik. Zakaj ne stavite tega vprašanja g. dr. Slaviku, ki je bil predsednik nadzorništva od 29. junija 1921., torej najmanj tri mesece prej, ko sem jaz prišel k zadrugi.

Povem vam pa še to, da sem jaz pojasnil dejanski položaj zadruga vsem onim, katerim sem zaupal (g. Grmeku iz Avberja in drugim) kljub temu, da bi moral molčati.

4. Kaj hoče povedati g. Venturini v svoji zanimivi izjavi s tem, da sem dobil «zavetiščje» v Gorici? Povem vam na uho g. Venturini, da sem imel pri neki neslovenski tvrdki v Trstu na razpolago boljšo službo, kot jo imam danes v Gorici, in da nimam v Gorici «zavetišča», temveč službo in čez glavo dela.

G. Venturini in «Novice», ako želite še kaj, sem na razpolago.

Josip Rustja,
kmetijski inženir

Pripombe uredništva.

Nam se zdi, da je bil g. inž. Rustja premil v odgovoru na nesramne očitke gospoda Venturinija. Zato naj sledi par naših besed. **Prva pripomba.** Slavikov list očita Malemu listu, da ni prinesel pojasnila o zadevi Kmetijske zadruga. Laznivci! Prvi ga je prinesel, sicer na kratko (dobili smo poročilo o obnem zboru malo pred tiskom našega lista), pa vendar dovolj jasno; saj smo sporočili likvidacijo in zgubo zadruga in sklep tržaških dohtarjev, da se naprti plazilo kmetom na deželi. Resnica pa je, da «Edinost» in njena hčerka «Novice» niso hotele priobčiti poročila o stanju zadruga na prepoved g. dr. Slavika, ki je hotel zakriti tudi po volitvah, kakor je o zadevi molčal do volitev. Šlo je pač za mandat Wilfanov, kar je po mnenju gospode bolj važno kakor 5000 kmetov na deželi.

Druga pripomba. G. Venturini, za katerim tiči dr. Slavik, očita g. Rustji, da ni govoril o položaju o pravem času. G. Venturini piše vedoma neresnico. G. Rustja je namreč parkrat — dasi je bil navaden uradnik — nahručil dr. Slavika, da ne skrbi nič za zadrugo.

Tretja pripomba. Venturini dela kakor tat, ki je tekel in vpil: «Ustavite tat!» G. Venturini je bil nadzornik, pa najslabše sorte. Enkrat je bil na seji; seveda ni mogel več, ker je delal politiko in s tem spravljal v nevarnost slovensko šolo pri S. Jakobu. Zakaj ni g.

Venturini — kakor je zahtevala Zadruga zveza — dal kontrolirati in urediti knjig? Zakaj so čakali leta?

Četrta pripomba. Nismo poklicani, da bi branili proti Slavikovemu pristasu g. Rustjo. Na krivične očitke pa gre odgovor, ki ga zasluži. Venturini piše o izvrstno plačanem uradništvu. Tako so govorili vselej tovarnarji o delavcih. Plače uradnikov so znašale od 350 do 1000 lir. Inž. Rustja, ki je dovršil duhajsko visoko šolo, je dobival 1000 lir, dočim so njegovi vrstniki — na pr. g. inženir Gustinčič — prejeli po 2000 lir mesečne plače in potnine. Efektivnih dohodkov je imel g. Rustja polovico tega, kar dobiva g. Venturini, ki v «Novicah» hujska in se zaganja z namenom, da bi opral Slavikovo pol. organizacijo in njene prvake. Ne pojdel!

Peta pripomba. Gospod Venturini je sicer fajn gospod, imeniten pevec, izvrsten muzikant, a da je posegel v politiko na popolnoma neumestnem način, kakor je razvidno iz Rustjeve izjave in iz njegovega obnašanja v mestu, je pribito. Biti član te ali one stranke, to je njegova sveta pravica. Toda voditi tako krivično borbo, to ni prav. Tem bolj, ker zbira vse ljudstvo denar za njegovo vzdrževanje. Za danes opozarjamo merodajne činitele, naj nemudoma ukrenejo, kar je treba. Eno leto smo molčali, odslej ne bomo več. Šolski konzorcij najvzame to na znanje, da se prihranijo komplikacije.

Šesta pripomba. Zakaj grize kapitaliste? Njih grize samo eno, samo eno in samo eno. Ta «prokleti Mali list». Ako bi tega ne bilo, bi njihovi listi nadrobili ljudstvu, karkoli bi hoteli. O Jadranski banki, ki so jo dali snoparjem, bi molčali; o 16 milijonih bi molčali; o Kmetijski zadrugi bi zavijali po svoje in ljudstvo bi povrh še virh kupovalo in kadilo prvakom. Edino Mali list je pisal resnico o vseh «čednih» zadevah. Sedaj se pripravlja nova afera, ki bo prvake v Trstu še bolj «razveselila». Le počakajte!

Zadruga zveza v Trstu in polom Kmetijske zadruga.

Pod tem naslovom je prinesla »Edinost» z dne 15. maja odgovor na moj dopis, priobčen v «Malem listu» z dne 9. maja t. l. z ozirom na odstavke, da je po poročilu sodnega izvedenca sokriva tudi «Zadruga zveza» v Trstu. Da pa javnost ne bo krivo razumela onega odgovora gospode okoli odbora Zadruga zveze, naj služi v pojasnilo sledeče:

Kar sem navedel v «Malem listu», ni bilo moje mnenje, ampak sem le citiral besede iz revizijskega poročila sodnega izvedenca g. Pertota. Podal sem le suho in stvarno poročilo brez komentarja, ker boljši izvedence kot g. Pertot gotovo nisem in tudi ne morem biti, ker, kakor pravijo, bi bilo treba 3 mesece naporenega dela, da bi se vse natančno ugotovilo.

2. V «Edinosti» z dne 4. maja citam v članku «Kmetijska zadruga» tudi to-le:

Ob sklepanju bilance za leto 1921 se je moglo dognati, da znaša deficit 100.000 Lir. Malo naprej piše še to:

Kar je izgub pri Zadrugi, so nastale iz poslov in odredb napravljenih pred avgustom 1921.

Po teh poročilih, ki jih je spisal vaš kolega, ki se je v Zadrugi tudi sam udeleževal, ste imeli vi veliko časa, oziroma je vaša ugotovitev prišla še zelo — zelo pozno. Saj vendar 2 leti in 4 mesece ni 48 ur.

Ne bom razpravljajl, v koliko je ali ni kriva pri polomu tudi Zadruga zveza, — Zame je merodajno le revizijsko poročilo g. sodnega izvedenca brez komentarja.

Ako se bo ugotovilo pozneje, da poročilo sodnega izvedenca ne odgovarja resnici, sem radevolje pripravljen to popraviti, ker nočem, da se komu godi krivica, pa bodi to tudi največji sovražnik.

Toliko v pravilno razumevanje našim ljudem.

V Branici, 17. majnika 1924.

Josip Trampuš

Protest.

V zadnji številki «Novic» so gospodje napadli našega vrlega Josipa Trampuša iz Branice, ker je priobčil obtožilno pismo proti krivcem in to samo na podlagi izjave sodnega izvedenca Pertota. Ta je dognal kvindvo pri odboru in nadzorništvo in to je naš Trampuš ugotovil. Nato je g. dr. Agnetello imenoval v «Novicah» g. Trampuša v zaničljivem tonu («neki»), «Novice» mu očitajo, da širi budalosti, da ne zna čitati bilance, da ne pozna kmečkoga ljudstva (smešno! Tržaški dohtarji, ki vodijo račune v pisarnah in spoznavajo «ljudstvo» po tržaških kavarnah, očitajo Josipu Trampušu, ki je kmetovalec v Branici, da ne pozna položaja na kmetih!), namigavajo, da je spisal znano izjavo morda v slabi veri itd. Mi dvigamo odločen protest proti taki umazani pisavi glasila bankirskih krogov, ki sramotijo zastopnika kmečkoga ljudstva.

Skupina kraških kmetovalcev

Zveplenke. Na celem svetu se porabi vsako leto 4 in pol bilijona zveplenk (bilijon je število, ki ima 12 ničel). Vrednost znaša okrog 4 milijarde. Največ se jih izdeluje v Ameriki, na Švedskem, na Japonskem in na Anglaškem. Po drugih deželah razmeroma le malo.

ZAHVALA.

Podpisana se zahvaljuje zavarovalnici «LA FONDIARIA» in nje glav. zastopniku gosp. D. STAREC za točno in pravilno izplačano mi požarno odškodnino.

Griže, 6. maja 1924.

IVANA ŽIBERNA

Zobozdravnik dr. Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobeh sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria) od 9-12 in od 3-5.

Zobozdravniški ambulatorij

Zobotehnik

M. Godina

Via Genova št. 13 prvo nad.

TRST

od 9-1, od 3-7

— ob nedeljah od 10-12 —

MALI OGLASI

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vreč. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvorčka Gastone Dolinar, Trst — via Ugo Polonio 5.

NA PRODAJ je hiša na križišču prometnih cest, v kateri je sedaj gostilna. Leži uro hoda iz Gorice ob glavni cesti. Pripravna za gostilno, trgovino ali drugo obrt. Naslov pove upravnistvo lista.

«MERKUR» kose vseh velikosti od Lir 12— dalje dobite pri tvrdki D. Bolonič & Co. Trieste, via Raffineria 4.

Cene živine in krme v št. Petru.

Zivina: Ia voli q žive teže 4.50-5.— lir, IIa voli in krave 3.50-4.—, konji 2000-4000 lir glava, prašiči za rejo 150-200 lir glava, klavni prašiči brez tare 7.50-8.50 lir.

Meso: govedina 9-10 lir, brez kosti 11 lir, teletina 10-11 lir, svinjina 12 lir.

Seno: Ia q 20 lir, IIa q 15 lir, IIIa q 8 lir. Slama q 15 lir.

Cene lesa v št. Petru.

Cene je umeti franko na vagonu trgovca.

Les žagan: deske Ia, IIa kub. m. 220-240 lir, murali Ia kub. m. 260-270, deske 15 mm in 20 mm 280.

Okrogli les: jelovj in smrekovi hlodi kub. m. 125-130 lir, bukovi hlodi q 12-14 lir, trami tesani kub. m. 125-130 lir.

Fini les: češnja žagana q 30 lir, oreh žagan q 50-55 lir, jelša žagana 22-25 lir, hrastovi hlodi q 12-15 lir.

Drva: mehka q 4.50-5.— lir, trda q 6.00-6.50 lir.

Po čem je lira?

Dne 21. maja si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 27.75 L.
za 100 č. kron — 66.50 L.
za 100 fr. frankov 124.— L.
za 100 avstr. kron — 3.20 st.
za 1 dolar — 22.45 L.
za 1 funt — 98.15 L.

Kaj nam z dežele pišejo**PRESTRANEK.**

V noči od petka na soboto 17. t. m. se je zgodila na naši postaji velika nesreča, o kateri so dnevni časopisi že poročali. Neki tovorni vlak je stal na stranskem tiru in čakal, da pride mimo ekspresni vlak, ki vozi z Balkana v Pariz in se po malih postajah nič ne ustavlja. Za nesrečo so v istem času pričakovali tudi prihoda neke pomožne lokomotive v isti smeri od Postojne. Na postaji v Prestranku je služboval tačas uradnik Prudenziati, doma iz Rima. O njem je bilo znano, da je bil lahkomišeln in je bil vsled te lastnosti že prej dvakrat klican na odgovor. Kot železniški kretnik (premič) je bil ono noč v službi domačin Vodopivec, doma iz Žej. Le-ta je uradnika opozoril, naj odredi iz pisarne, da se odpre glavna proga za ekspresni vlak, ki da utegne v kratkem dospeti. Uradnik je rekel: «Ne pride še! Sicer sem pa jaz odgovoren».

Uradnik je čakal lokomotive, pridrvel pa je zares ekspresni vlak. Ko je strojevodja videl, da je zaneslo vlak na zaseden tir, je naglo zavrl, toda nesreča ni mogel ustaviti. Ekspres je z veliko silo trčil v tam stoječi tovorni vlak. Potniki, ki so v spalnih vagonih spali, so bili sunkoma vrženi pokoncu. Nastala je grozna zmešnjava. Lokomotiva je bila poškodovana, strojevodja je bil težko ranjen, konduktor prtljažnega vagona pa takoj mrtev, tri druge osebe težko ranjene. Mrtev je bil tudi karabinier Zagami. Ko bi ne bil strojevodja v naglici zavrl, bi bila smrt huje gospodarila. Hvaležni potniki so nezavestnega poljubljali.

Prudenziati, ki je nesrečo zakrivil, je ob šumnem sunku skočil v svoji pisarni na noge in bežal ven kakor blazen. Kretniku Vodopivcu je naročil naj pokliče načelnika, sam pa je šel in se ustrelil v srce.

Oba mrtva so prenesli v župno cerkev v Slavini v soboto popoldne z velikimi slovesnostmi. Karabiniera Zagamija so odpeljali v Trst v kapelo pri Sv. Ani, dokler družina ne odloči, kje naj bo pokopan.

Kretnika Vodopivca so začasno zaprli, dokler se ne izkaže njegova nedolžnost, o kateri so vsi ljudje prepričani.

ZGONIK.

Pišejo nam: Prav ponižen in veren sluga našega župana je naš vrli podžupan Guštin, ki vrši svojo službo z največjo udanostjo. Govorijo, da pojde te dni v Trst kupit kadilnico in en žakelj virha, da bo kadil po občini v hvalo županu. Eni pri nas se zato silno jezijo, pa prav po nepotrebnem. Guštin je fin in ve, kako in kaj. Čudimo se le, da ga gospod Nini ni vzel s sabo na pobožno potovanje v Rim, kjer se ne dobijo samo odpustki, ampak je tudi virh bolj po ceni.

OPATIJA.

V aprilu je obiskalo naše zdravilišče 4185 oseb. Od teh je Italijanov 390, Nemcev 516, Francozov 8, Angležev 14, Jugoslovanov in Čehov 2340, Avstrijcev 644, drugih 273.

OCIZLA.

Dne 25. t. m. napravi društvo «Zora» iz Prešnice in društvo «Zveza» iz Ocizle z godbo na čelu izlet na Slavnik, ki se pa v slučaju slabega vremena prenese na binkoštni ponedeljek to je 9. junija.

Odhod iz Ocizle ob 1 popolnoči v Prešnico, kjer se sestane obe društvi. Ob 3.30 odinemo vsi skupaj na Slavnik. Po prihodu kratek odpočitek in zajutrek iz nahrbtnika, katerega naj si vsak izletnik preskrbi. Ravno tako se priporoča, kdor ima dober daljnogled, da ga vzame s seboj, ker mu bo izvrstno služil. Tudi voda ni izključena. Ogledali si bomo kraj in zraven prepevali naše mile slovenske pesmi. Na to pa pojdemo na Materijo, kjer bo zopet počitek pri gosp. Kastelcu in potem odhod na Tublje, Herpelje, Kozino in Klanec vsak na svoj dom.

TOMAJ.

Po Tomaju so neki elementi tirjali od udov «Vrtnarske zadruga» delež primankljaja 72 lir. Če je pa ubogi trpin prišel na dan z izgovorom — jih nimam — dajte pa vsaj deset lir na račun. Ta je lepa — naj plačajo tisti, ki so zakrivali polom, tisti, ki so iz žuljev kmetičkih par obogateli. Slaba uprava naj plača, pijavke naj plačajo! In ne ubogi trpin, ki ni prav nič zakrivil pri polomu zadruga.

Eden prizadetih

BUZET.

V nedeljo smo imeli snoparsko veselico v Račji vasi. Snoparji so silno veseli, da ste se veselice in pojedine udeležila učitelj Ribarič iz Trstenika in Majcen iz Lanišča.

SALEŽ.

Naš g. župan je vzel velikansko žajfo, da bi se opral. Vemo, zakaj je to storil. Doma v občini se ne opere več, ker je to nemogoče, saj ga vsi poznamo. Njemu je vse zaradi javnosti, zlasti na Krasu. Ko bi šlo zaradi našega kraja, ne bi danes odgovarjali. — V «popravku» je šel previdno mimo očitka, kar je govoril v Sežani o nas davkoplačevalcih, ako bi se upali pritožiti. To torej stoji trdno. Nadalje pravi, da ni sramotil bivšega poslanca g. Ščeka, pač pa da se z njim ni strinjal. Saj to smo mi sami trdili. Kako se je hotel strinjati s Ščekom, ko je ta nastopil odločno v pri-log zadrug in ljudstva proti Jadranski banki, ki je dobila v dar 16 milijonov, ko je vendar takrat naš župan trdno držal z «Edinostjo», ki je pisala, da je z Jadransko banko zvezano naše ime! Prav zato mu tudi smrdi pisanje o oderuhih. To torej tudi stoji trdno. Pozabil pa je že, da je pred volitvami govoril, češ, vsak je norec, ki gre na volišče. Zakaj je prepovedal slovenske plakate lepiti na njegov zid, nam še pove. O računih bomo slišali od mož, ki jih bodo pregledovali. Takrat zvemo tudi o tistih 8000 lirah, ki jih je pustil prejšnji geront. G. župan, ne zvrčate krivde tudi na starešine saj vemo vsi, kdo ima prvo in zadnjo besedo pri sejah. O

dvakih in številu krav smo se obrnili na davčno nadzorstvo, ki je sprejelo čez 60 rekurzov. Vi jih niste hoteli podpisati, ker sta vam več prijatelja podžupana, kakor pa mi ubogi občinarji, ki smo vas žalibog — izvolili. Še eno vam povemo na uho. Nam je prav dobro znano, da si želite razpust občinskega zastopa; Potem bi vi potom prijateljstva g. podprefekta postal občinski gerent in tako neomejen vladar čez nas. (Republikanec)

NAŠA POSTA.

Nabrežina. Vprašali smo na pristojnem mestu in zvedeli sledeče: razne evakuirane občine so bile oproščene davkov do 1. 1922. Oprostitev pa ne velja skupno za vse davkoplačevalce, ampak je moral vsak zase pravočasno vložiti tozadevno prošnjo, oziroma rekurz. Kdor je molče plačal, ne dobi povrnjenega nič in se mu tudi ne vpiše v dobro za naslednja leta.

Trst. Knajpovega zdravilišča ni v bližini. Prvovrstno tako je Würshofen na Bavarskem.

Stirni oreh št. 56 - Jezik 57 - Medicinka. Lupine so poslali: Ivo Leban, pišmonosa — St. Vid pri Vipavi, Olga in Mihael Sivec — Podmelec, R. Bajc — Zapuže, F. Štibilj — Zapuže, E. Maslo — Pasjak, P. Jenko — Topole, I. Zaplotnik — Predvor nad Kranjem, L. Samsa — Vel. Brdo, I. Cuderman — Tupalče pri Kranju. Izžreban: F. Štibilj — Zapuže.

Stab. Tip. S. Spazzal, via Commerciale 8.

Dr. A. Grusovin

v Gorici: Piazza Vittoria
(Travnik) v hiši Paternolli 21

Specijalist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na dunajskih klinikah.

Sprejema od 9-12 in od 3-7 pop.

Toplo se priporoča domača tvrdka ALOJZ REBEC, trgovina z lesom, restavracija, prenočišča. - Št. Peter na Krasu.

Zobotehnični ambulatorij

TRST, Via Settefontane št. 6, I nad.

odprt vsak dan od 8.—18. in od 15.—19. Izvršujejo se hitro in točno vsa dela z zlatom kakor tudi zobnice s kavčukom. Slovencem 10% popusta kakor tudi plačilo na obroke. Delo zajamčeno.

EGIDIJ SCHIFFLIN, koncesijonirani zobotehnik.

Čevljarnica FORCESSIN

Je najboljša zaloga z dobrim blagom.

Trst, via Caprin 5 pri Sv. Jakobu
podružnica via Udine 2.

Poskušnja velja!

Toni: No, Pepi, ali si poskusil pri Forcessinu?

Pepi: „Prijatelj, Bog Ti daj zdravje. Prav zadovoljen sem, jaz, žena in otroci. Kamorkoli pojdem, vselej bom priporočil Forcessina“.

Čevljarnica FORCESSIN**PODRUŽNICA****„Ljubljanske kreditne banke“ v Gorici**

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzovjavni naslov: Ljubljanska banka.

CENTRALA: LJUBLJANA

Delniška glavnica: Din 50.000.000.

Rezerva: Din 10.000.000.

PODRUŽNICE: Brežice, Črnomelj Kranj, Metkovič, Celje, Maribor, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obreštuje vloge na knjižice po 4 1/2%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

— Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.